

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1

α. Μακεδονική Επιτροπή

Η Ελλάδα μετά τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο (1877-1878) επιχείρησε να ενισχύσει την υπεράσπιση των ελληνικών δικαίων με την υπόθαλψη επαναστατικών κινημάτων στις επαρχίες αυτές. Έτσι, τον Ιανουάριο του 1878 ιδρύθηκε στην Αθήνα η Μακεδονική Επιτροπή, με σκοπό την οργάνωση επανάστασης στη Μακεδονία. Πάλι οι Μακεδόνες πρόσφυγες της Νέας Πέλλας, και άλλοι της Εύβοιας, ανταποκρίθηκαν στις προσπάθειες της Επιτροπής να συγκεντρώσει στρατιωτική δύναμη. Η επανάσταση ξέσπασε στον Όλυμπο, στα Πιέρια και στη Χαλκιδική και έληξε με ανακωχή μεταξύ των Ελλήνων επαναστατών και των Τούρκων. Πολλοί επαναστάτες πέρασαν για ασφάλεια στην ελεύθερη Ελλάδα. Λίγο αργότερα, μερικοί απ' αυτούς επέστρεψαν στις περιοχές τους.

β. Συμφωνία Μουρνιών Κυδωνίας

Πρόκειται για τη συμφωνία μεταξύ των επαναστατών του Θερίσου και των Προστάτιδων Δυνάμεων. Υπογράφηκε από τον Ελ. Βενιζέλο στις 2 Νοεμβρίου 1905 στο μοναστήρι των Μουρνιών Κυδωνίας μετά από σκληρές διαπραγματεύσεις που είχαν διαρκέσει όλο το καλοκαίρι. Εξασφαλίστηκε γενική αμνηστία και οι Δυνάμεις δεσμεύτηκαν να επεξεργαστούν ένα χάρτη νέων παραχωρήσεων στον κρητικό λαό, αρνούμενες πάντως να επιτρέψουν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

γ. Σκωρίες

Είναι τα υλικά που είχαν συσσωρευτεί στο Λαύριο στη διάρκεια των αιώνων εκμετάλλευσης των ορυχείων κατά την αρχαιότητα. Η τεχνολογία της εποχής (μέσα 19ου αιώνα) επέτρεπε την απόσπαση μεταλλεύματος από αυτά τα κατάλοιπα. Το 1866 αρχισε στο Λαύριο η γαλλο-ιταλική εταιρεία (Σερπιέρι-Ρου) με στόχο την εξαγωγή μεταλλεύματος όχι μόνο από τα υπόγεια κοιτάσματα αλλά και από τις «σκωρίες».

ΘΕΜΑ Α2

Α.ΛΑΘΟΣ

Β.ΛΑΘΟΣ

Γ.ΛΑΘΟΣ

Δ. ΣΩΣΤΟ

Ε.ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β1

Από την αγροτική οικονομία στην αστικοποίηση

Σελ 52: «Η Ελλάδα του μεσοπολέμου (1919-1939) ...αυτά που έχασαν μέσα στην καταστροφή»

ΘΕΜΑ Β2

Το Κρητικό Ζήτημα

Σελ 217

«Σε λαϊκή συγκέντρωση στα Χανιά εγκρίθηκε...στη νέα Προσωρινή Κυβέρνηση της Κρήτης»

Σελ 218

«Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες... η κουφαία πολιτική προσωπικότητα στην Κρήτη»

ΘΕΜΑ Γ1

Το Προσφυγικό Ζήτημα στην Ελλάδα (20^{ος} αιώνας)

Πρόλογος: ΒΙΒΛΙΟ: Σελ 149-150

«Στις 24 Ιουλίου 1923...Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης»

α. ΒΙΒΛΙΟ Σελ 161: «Μετά την υπογραφή της Σύμβασης... στάση των προσφύγων»

Συνθέτουμε το περιεχόμενο του Κειμένου Α

Το Α ιστορικό παράθεμα ενισχύει τις ιστορικές μας γνώσεις...

- Σύμβαση της Άγκυρας-Συμφωνία Εξηντάρη-Χαμδή Βέη → δεν εφαρμόστηκε
- Δεκέμβριος 1926 υπογραφή Συμφωνίας Αθηνών + Υπουργός Εξωτερικών Περικλής Αργυρόπουλος και αντιπρόσωπος στη Μικτή Επιτροπή, Σουκρή Σαράτσογλου

- Τι προέβλεπε η Συμφωνία των Αθηνών: α) εξαγορά των ανταλλάξιμων περιοχών και από τις δύο χώρες, β) εξαιρέθηκαν τα κτήματα των μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης και των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης → εξαγορά ίσης αξίας κτημάτων + απαλλαγή από περιορισμούς.
- Διατηρώ τη σειρά των γεγονότων, όπως αναγράφονται στο σχολικό εγχειρίδιο.

β. ΒΙΒΛΙΟ Σελ 161: «Στις 10 Ιουνίου 1930...στο έδαφος του άλλου κράτους»

Το Κείμενο Β επαληθεύει και συμπληρώνει το περιεχόμενο της ολοκλήρωσης της Συμφωνίας της Άγκυρας...

- Απαγόρευση συμμετοχής σε πολιτικο-οικονομικό συνασπισμό
- Εμπορική, προξενική και σύμβαση εγκαταστάσεως
- Ειδική συμφωνία ναυτικών εξοπλισμών: αμοιβαία ενημέρωση πριν από την παραγγελία κάθε ναυτικής μονάδας → διατήρηση φιλικών σχέσεων

Επίλογος: Σελ 161-162: «Οι μεταγενέστερες εξελίξεις...τα μεταξύ τους σύνορα»

Δ1.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΒΙΒΛΙΟ σελ 60: «Όσο οι Έλληνες ήταν υπόδουλοι, σε γενικές γραμμές τηρούσαν κοινή στάση απέναντι στον κατακτητή. Όταν άρχισε η εκδίωξη των Τούρκων, άρχισαν οι συγκρούσεις μεταξύ των μέχρι τότε ομοιοφώνων. Το βασικότερο ζήτημα αφορούσε το ποιος και πώς θα διαχειριζόταν την εξουσία. Μια σειρά γεγονότων, που σχετίζονται με τη διαμόρφωση διαφορετικών απόψεων για το ζήτημα αυτό, οδήγησαν σ' ένα προστάδιο διαμόρφωσης των πρώτων πολιτικών κομμάτων».

α.ΒΙΒΛΙΟ σελ 60-61 « Τα γεγονότα αυτά συνδέονται με την κάθοδο του Δημητρίου Υψηλάντη στην επαναστατημένη Πελοπόννησο,... Συγκροτήθηκαν λοιπόν οι πρώτες παρατάξεις»

Χωρία που πρέπει να αξιοποιηθούν από το κείμενο Α :

- « *Ενώ οι πρόκριτοι σε σχέση με τη διάταξη των αξιωμάτων...θα κυβερνιόταν από ένα κεντρικό κοινοβούλιο με πολύ ευρείες εξουσίες*»
- *Στην απαίτηση του να συγκεντρώσει.... Ένα εθνικό κοινοβούλιο ή μια κεντρική κυβέρνηση δεν προβλεπόταν στο σχέδιό τους.*

Χωρία που πρέπει να αξιοποιηθούν από το Κείμενο Β.

- Σκοπός του Υψηλάντη...γι' αυτό και ήλθε σε σύγκρουση με τους προκρίτους.
- Είχε διαπιστώσει ότι οι μικροί ιδιωτικοί στρατοί... θα μπορούσαν να εισπραττούν οι ίδιοι φόρους, να μισθοδοτούν τα σώματά τους και να προσλαμβάνουν μικροκαπεταναίους.

β. ΒΙΒΛΙΟ σελ 61 Από το σχολικό εγχειρίδιο παίρνουμε το χωρίο

« Το Προσωρινόν Πολίτευμα» της Επιδαύρου...Ετσι δημιουργήθηκε ρήγμα στις σχέσεις μεταξύ στρατιωτικών και προκρίτων»

Χωρία που μπορούν να αξιοποιηθούν από τις πηγές

Κείμενο Γ

- « Η Α Εθνοσυνέλευση έδειξε για πρώτη φορά...να αφμισβητήσουν την εξουσία τους».
- « Το Προσωρινό Πολίτευμα της Ελλάδος... το Βουλευτικό και το Εκτελεστικό, με ετήσια θητεία»
- **Συμπληρωματικό στοιχείο πηγής** « Ο Δ. Υψηλάντης εκλέχθηκε πρόεδρος...που ήταν το σήμα της Φιλικής εταιρείας.
- Κείμενο Α μπορεί να επαναληφθεί το χωρίο « που απαιτούσαν να είναι ένα αυτοδιοικούμενο συλλογικό όργανο ίσων... δεν προβλεπόταν στο σχέδιό τους».

Επίλογος

Γίνεται φανερό ότι οι Έλληνες υπόδουλοι αδυνατούσαν να συγκροτήσουν ένα κοινό διοικητικό όργανο υπο την ηγεσία του Δημητρίου Υψηλάντη. Ωστόσο, το «Προσωρινόν Πολίτευμα» της Επιδαύρου έδωσε λύση στο πρόβλημα της ηγεσίας του αγώνα.